

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 1 octombrie 2013
În cauza Leontin Pop împotriva României
(Cererea nr. 1956/06)
Strasbourg

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Leontin Pop împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Alvina Gyulumyan, Corneliu Bîrsan, Luis López Guerra, Nona Tsotsoria, Johannes Silvis, Valeriu Grițco, *judecători*, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,
după ce a deliberat în camera de consiliu, la 10 septembrie 2013,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 1956/06, îndreptată împotriva României, prin care un resortisant român, domnul Leontin Pop („reclamantul”), a sesizat Curtea la 29 decembrie 2005, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de doamna O. R. Pinte, avocat în Cluj-Napoca. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat inițial de domnul R.-H. Radu și, ulterior, de doamna I. Cambrea, agenți guvernamentali din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul s-a plâns, în temeiul art. 5 din Convenție, că a fost arestat preventiv pentru o perioadă nerezonabil de lungă și că instanțele interne au oferit doar un raționament succint pentru menținerea sa în detenție. Invocând art. 6 din Convenție, s-a plâns, de asemenea, de lipsa de imparțialitate din partea instanțelor naționale și de probele folosite pentru condamnarea sa.

4. La 21 octombrie 2010, cererea a fost comunicată Guvernului. S-a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună (art. 29 § 1).

ÎN FAPT

I. **Circumstanțele cauzei**

5. Reclamantul s-a născut în 1954 și locuiește în Cluj-Napoca.

A. **Contextul cauzei**

6. Reclamantul și alte câteva persoane au fost acuzate în cadrul unor acțiuni penale privind cinci rețele internaționale de trafic de droguri. Acțiunile au fost relatate pe larg în mass-media, deoarece

priveau unul din cele mai importante cazuri de trafic de droguri cercetate de autoritățile române la acea vreme.

B. Evenimentele care au condus la arestarea reclamantului

7. În noaptea de 9 spre 10 aprilie 2003, la punctul de control Negru Vodă, actele unui camion care a venit din Turcia și a intrat în România au fost verificate de agenții vamali. Având în vedere că agenții vamali au identificat anumite nereguli în ceea ce privește documentele de transport, au hotărât să percheziționeze camionul în prezența unui procuror.

8. Procurorul a deschis camionul și a inspectat conținutul acestuia, în prezența autorităților vamale. O cantitate mare de heroină (174 kg) a fost găsită ascunsă în încărcătură. A fost întocmit imediat un proces-verbal. Pachetele de heroină au fost fotografiate și pozele au fost anexate la raport.

9. Șoferul camionului, S.I.V., a fost interogată de procuror. A semnat raportul de percheziție fără să ridice obiecții asupra constatările acestuia. A declarat că respectivul camion aparținea companiei reclamantului și că acesta a fost în Turcia atunci când a avut loc încărcarea camionului. Această declarație a declanșat ancheta penală împotriva reclamantului.

10. Pachetele de heroină, încărcătura și camionul au fost reținute în scopul anchetei. În aceeași zi a fost efectuată o nouă percheziție a camionului în Constanța. Doi martori asistenți au semnat procesul-verbal întocmit cu această ocazie.

11. La 10 aprilie 2003, pe baza rezultatului verificării camionului, procurorul a dispus efectuarea unei percheziții la compania reclamantului. În prezența a doi martori asistenți, anchetatorii au găsit documente relevante, care au fost confiscate în scopul anchetei. La aceeași dată, a fost efectuată o percheziție la un sediu anterior al companiei reclamantului, unde au fost găsite documente și confiscate. Cu ambele ocazii au fost întocmite procese-verbale de percheziție.

C. Reținerea și arestarea preventivă a reclamantului

12. Reclamantul a fost reținut la 10 aprilie 2003 în București, imediat după ce a venit din Turcia. În noaptea de 10 spre 11 aprilie, acesta a fost dus la Constanța, la Direcția locală de combatere a criminalității organizate și antidrog.

13. La 15 iulie, 4 și 28 septembrie 2003, Tribunalul București a prelungit perioada de arestare preventivă a reclamantului, prin încheierile privind toate persoanele acuzate care au fost arestate în cadrul anchetei penale. Motivele invocate pentru a justifica această măsură au fost: existența unor suspiciuni întemeiate că acuzatul a săvârșit infracțiunile pretinse; gravitatea și natura infracțiunilor pretinse și necesitatea de a efectua acte procedurale suplimentare (inclusiv prelungirea cercetărilor pentru a implica și alte persoane, verificarea cazierului judiciar al acuzatului, obținerea listelor cu apelurile telefonice efectuate între persoanele acuzate și investigații la fața locului).

14. La 23 octombrie 2003, la prima ședință pe fond, Tribunalul București a examinat legalitatea arestării preventive a persoanelor acuzate. A hotărât că detenția lor era justificată, deoarece existau suspiciuni întemeiate că aceștia au săvârșit infracțiunile pretinse și că eliberarea lor ar putea obstrucționa cursul justiției. De asemenea, a hotărât că natura infracțiunilor, numărul mare de acuzații și faptul că erau organizați în rețele constituiau dovezi ale unui pericol pentru ordinea publică.

15. Detenția acuzaților a fost prelungită în mod repetat. Prima instanță a hotărât, de fiecare dată, că motivele inițiale care justificau arestarea acestora persistau. Reclamantul a formulat recurs împotriva tuturor încheierilor; toate căile sale de atac au fost respinse prin hotărâri definitive ale Curții de Apel București, fără să fie furnizate motive suplimentare.

16. În perioada 12 februarie 2004 – 4 octombrie 2005, când s-a pronunțat hotărârea pe fond, toate încheierile care prelungeau perioada de arestare preventivă a reclamantului au fost pronunțate de același judecător, M.

17. La 15 iunie 2005, ținând seama de evoluția anchetei judiciare și durata lungă a arestării preventive, judecătorul M. a decis să înlocuiască arestarea preventivă cu obligația de a nu părăsi țara în privința tuturor acuzațiilor. Aceasta a hotărât că, în ciuda existenței unor indicii serioase că acuzații au săvârșit infracțiunile, menținerea lor în arest nu mai era necesară pentru buna administrare a justiției. A hotărât, de asemenea, că ordinea publică nu ar fi afectată dacă acuzații ar fi eliberați din arestul preventiv. Procurorul a formulat recurs. În următoarele zile, conform reclamantului, procurorii au condus o companie media la scară națională prin intermediul presei și al programelor de televiziune, iar în ziua dinaintea pronunțării deciziei din recurs, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a emis un comunicat de presă, în care a declarat că decizia de eliberare a fost adoptată ca urmare a unei mite de un milion de dolari, plătită de o rețea de crimă organizată din Turcia.

18. La 17 iunie 2005, Curtea de Apel București a admis recursul introdus de procuror, considerând că prima instanță a constatat în mod eronat că motivele care justificaseră până în acel moment

arestarea preventivă s-au schimbat. A apreciat că cerința privind durata rezonabilă a procedurii trebuia să fie luată în considerare în lumina complexității cauzei, care implica mulți acuzați, și că instanța de fond avea obligația de a accelera procedura.

D. Procedura privind fondul cauzei

19. La 25 septembrie 2003, procurorul a emis un rechizitoriu în privința a douăzeci și șase de inculpați, inclusiv reclamantul, iar dosarul a fost înregistrat la Tribunalul București în ziua următoare. Rechizitoriul preciza, de asemenea, că zece dintre inculpați s-au sustras anchetei.

20. Ancheta judiciară la prima instanță a durat din 26 septembrie 2003 până la 4 octombrie 2005, când această instanță s-a pronunțat.

21. La 6 septembrie 2004, Tribunalul București a decis să disjunga cauza în privința coinculpaților care s-au sustras de la anchetă, având în vedere că procedura care îi privea era mai complexă și era probabil să afecteze durata procesului.

22. Reclamantul a fost asistat de un avocat ales pe parcursul procedurii.

23. Instanța a luat declarații de la inculpați și de la martori începând cu 14 octombrie 2004.

24. În declarațiile pe care le-a dat în fața procurorului și a tribunalului, I.P., unul din coinculpați, a furnizat o relatare cronologică a evenimentelor, începând cu momentul întâlnirii cu furnizorul de droguri din Turcia, legătura cu reclamantul, organizarea activității infracționale, metoda folosită pentru a aduce drogurile în țară, un indiciu privind persoanele implicate și sumele de bani obținute de fiecare participant la operațiune. I.P. a menționat în mod expres că reclamantul juca un rol important în funcționarea rețelei infracționale, deoarece furniza mijloacele de transport și documentele necesare pentru a masca activitatea infracțională printr-o activitate comercială legală.

25. Conform lui I.P., reclamantul a mers în Turcia să îi predea cheile de la camion și să se asigure că nu erau probleme cu încărcarea heroinei, deoarece șoferii camionului nu erau conștienți de prezența drogurilor ascunse în încărcătură.

26. Declarațiile date de I.P. au dezvăluit aspecte de fapt confirmate de patru martori care au condus camionul reclamantului, marfa în cauză fiind transportată din Turcia în România de patru ori. Toți cei patru șoferi au confirmat faptul că reclamantul i-a însoțit în Turcia, fiind prezent de fiecare dată când marfa a fost încărcată în camion. Odată încărcată marfa, reclamantul s-a întors în România cu autocarul, nu înainte de a le cere să îl sune de fiecare dată când treceau o graniță, pentru a-l informa dacă era vreo problemă.

27. La 29 septembrie 2005, ancheta judiciară a fost încheiată și avocații inculpaților sau inculpații înșiși au prezentat argumente pe fondul cauzei.

28. Prin hotărârea din 4 octombrie 2005, completul Tribunalului București, format dintr-un singur judecător, și anume judecătorul M., l-a găsit pe reclamant vinovat și l-a condamnat la șaisprezece ani de închisoare. A fost găsit vinovat pentru participarea la trafic internațional de droguri, prin facilitarea transportului de droguri din Turcia în România, într-un camion aparținând companiei sale. Condamnarea acestuia s-a bazat pe declarațiile lui I.P., care a fost considerat legătura dintre distribuitorii din Turcia și cumpărătorii din România, coroborate cu declarațiile altor acuzați și ale mai multor martori. Tribunalul a constatat că argumentele invocate de reclamant în apărarea lui sunt contradictorii și ilogice. De asemenea, a concluzionat că cererile de prezentare a unor probe tehnice privind starea camionului și itinerariul acestuia în Turcia nu erau relevante pentru cauză, deoarece probele prezentate deja au stabilit relația dintre reclamant și I.P. și natura ilicită a cooperării lor.

E. Procedura de apel

29. Reclamantul a introdus apel împotriva hotărârii tribunalului, plângându-se, între altele, de lipsa de imparțialitate din partea judecătorului M., durata excesivă a arestării preventive și aprecierea greșită a probelor.

30. În cursul ședinței de judecată în apel din 2 decembrie 2005, inculpații, inclusiv reclamantul, au o cerere de recuzare a Curții de Apel București. Cererea lor a fost examinată de Înalta Curte de Casație și Justiție. Acuzații au contestat imparțialitatea tuturor judecătorilor curții de apel, deoarece aceștia au examinat periodic deciziile primei instanțe de a prelungi arestarea preventivă a acestora, care a durat, în cele din urmă, doi ani și patru luni. La ședința de judecată, Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât să prelungească arestarea preventivă a inculpaților și a amânat pronunțarea unei hotărâri privind cererea de recuzare până la 5 decembrie 2005. La această dată, cererea a fost respinsă ca nefondată.

31. Apelul reclamantului împotriva hotărârii tribunalului a fost respins prin decizia Curții de Apel București din 7 iunie 2006.

32. Reclamantul a formulat recurs, susținând, între altele, că instanțele inferioare și-au întemeiat în mod ilegal deciziile pe declarațiile lui I.P., care nu erau coroborate cu declarațiile a cinci din ceilalți

acuzati și pe care I.P. le-a dat pentru a-și asigura o pedeapsă mai ușoară; că percheziția camionului a fost ilegală și că i s-a refuzat ocazia de a prezenta probe care ar fi putut să îi dovedească nevinovăția (inclusiv informații tehnice privind itinerariul camionului în Turcia). Reclamantul s-a plâns, de asemenea, că instanțele interne au fost influențate de mass-media în pronunțarea hotărârilor pe fond și că acestea nu au fost imparțiale, având în vedere că au adus atingere cauzei sale, prin emiterea deciziilor care confirmau legalitatea arestării sale preventive.

33. Prin hotărârea definitivă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție la 14 iunie 2007, recursul reclamantului a fost admis parțial în ceea ce privește gravitatea pedepsei sale, aceasta fiind redusă la opt ani de închisoare. Înalta Curte de Casație a examinat motivația primei instanțe și a subliniat că aceasta a efectuat o examinare temeinică și amplă a probelor prezentate în fața sa și că raționamentul acesteia era convingător în toate privințele.

II. Dreptul intern relevant

34. Dispozițiile naționale relevante din Codul de procedură penală referitoare la arestarea preventivă, astfel cum erau în vigoare la momentul faptelor, sunt prezentate în cauza *Riccardi împotriva României* (nr. 3048/04, pct. 42-43, 3 aprilie 2012).

35. Dispozițiile Legii nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri sunt descrise în *Constantin și Stoian împotriva României* (nr. 23782/06 și 46629/06, pct. 33-34, 29 septembrie 2009).

ÎN DREPT

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 5 § 3 din Convenție

36. Reclamantul s-a plâns că a fost arestat preventiv pentru o perioadă nerezonabil de lungă și că instanțele interne au prezentat doar o motivare succintă pentru decizia lor de a-l menține în arest preventiv, încălcând astfel art. 5 § 3 și 4 din Convenție, care se citește după cum urmează.

“3. „Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol [...] are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.

4. Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau detenție are dreptul să introducă un recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției sale și să dispună eliberarea sa dacă detenția este ilegală.”

37. Curtea consideră că capetele de cerere menționate anterior trebuie să fie examinate doar din perspectiva art. 5 § 3 din Convenție și că nu este necesar să le examineze și în temeiul art. 5 § 4 din Convenție, dispoziții invocate de reclamant (a se vedea *Riccardi*, citată anterior, pct. 79).

A. Cu privire la admisibilitate

38. Curtea observă că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 a) din Convenție. De asemenea, Curtea constată că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, trebuie să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

39. Reclamantul a susținut că instanțele interne au prelungit arestarea sa preventivă pentru o perioadă excesiv de lungă, fără să se bazeze pe probe relevante pentru a-și justifica opinia conform căreia eliberarea acestuia ar fi reprezentat un pericol pentru ordinea publică.

40. Guvernul a declarat că arestarea preventivă a reclamantului nu putea fi considerată excesivă, datorită complexității cauzei, care privea infracțiunea de trafic de droguri săvârșită de un grup infracțional organizat care își desfășoară activitatea pe plan internațional. De asemenea, a subliniat numărul mare de inculpați și, prin urmare, dificultățile cu care se confruntau autoritățile de anchetă în stabilirea faptelor și gradul de răspundere a fiecărui membru al grupului. Guvernul a încheiat subliniind

că autoritățile au luat măsuri efective pentru soluționarea cauzei și că nu au existat întârzieri pentru care puteau fi trase la răspundere. În continuare, Guvernul a argumentat că instanțele interne au evaluat și au prelungit detenția reclamantului în mod repetat, luând în considerare argumentele acestuia și furnizând motive relevante și suficiente.

2. Motivarea Curții

a) Principii generale

41. Curtea va examina plângerea reclamantului în lumina principiilor generale care decurg din jurisprudența sa referitoare la natura rezonabilă a detenției, în sensul art. 5 § 3 din Convenție (a se vedea *Calmanovici împotriva României*, nr. 42250/02, pct. 90-94, 1 iulie 2008, și *Tiron împotriva României*, nr. 17689/03, pct. 36, 7 iulie 2009).

42. Curtea reiterează faptul că problema privind caracterul rezonabil al unei perioade petrecute în arest preventiv nu poate fi apreciată *in abstracto*. Măsura în care este rezonabil ca o persoană inculpată să rămână în detenție trebuie să fie evaluată în funcție de faptele fiecărei cauze și potrivit caracteristicilor speciale ale acesteia. Arestarea prelungită poate fi justificată într-un anumit caz numai dacă există indicații clare ale unei necesități reale de interes public care, în pofida prezumției de nevinovăție, are o pondere mai importantă decât regula privind respectarea libertății individului, prevăzută la art. 5 din Convenție [a se vedea, printre alte autorități, *Kudła împotriva Poloniei* (MC), nr. 30210/96, pct. 110 și urm, CEDO 2000-XI].

43. Existența și persistența unor suspiciuni rezonabile că persoana arestată a săvârșit o infracțiune este o condiție *sine qua non* pentru legalitatea prelungirii arestării. Totuși, după o anumită perioadă de timp, nu mai este suficientă. În astfel de cazuri, Curtea trebuie să stabilească dacă celelalte motive oferite de autoritățile judiciare justifică în continuare privarea de libertate. În cazul în care aceste motive sunt „relevante” și „suficiente”, Curtea trebuie, de asemenea, să stabilească dacă autoritățile naționale competente au demonstrat o „diligentă specială” în desfășurarea procedurilor [a se vedea *Labita împotriva Italiei* (MC), nr. 26772/95, pct. 152 și 153, CEDO 2000-IV]. Justificarea oricărei perioade de arest, indiferent cât de scurtă, trebuie să fie demonstrată în mod convingător de autorități (a se vedea *Shishkov împotriva Bulgariei*, nr. 38822/97, pct. 66, CEDO 2003-I).

44. În cele din urmă, Curtea admite că, în cauzele care implică un număr mare de inculpați, riscul ca eliberarea unui deținut să exercite o presiune asupra martorilor sau să obstrucționeze în alt fel procedura este adesea deosebit de mare. Toți acești factori pot să justifice o perioadă de detenție relativ lungă. Cu toate acestea, nu oferă autorităților o competență nelimitată de a prelungi această măsură preventivă (a se vedea *Osuch împotriva Poloniei*, nr. 31246/02, pct. 26, 14 noiembrie 2006). Faptul că o persoană este acuzată de implicarea într-o asocieră infracțională nu este suficient în sine pentru a justifica perioade lungi de detenție; situația personală și comportamentul acesteia trebuie să fie luate întotdeauna în considerare (a se vedea *Velichko împotriva Rusiei*, nr. 19664/07, pct. 87, 15 ianuarie 2013).

b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

45. Curtea remarcă, în primul rând, că reclamantul a menținut în detenție de la arestarea sa din 10 aprilie 2003 și până la condamnarea sa în urma hotărârii din 4 octombrie 2005, adică pentru o perioadă de doi ani, cinci luni și douăzeci și patru de zile.

46. În prezenta cauză, Curtea observă că instanțele interne au prelungit periodic și în mod repetat arestarea preventivă a reclamantului. De asemenea, remarcă motivarea abstractă și succintă din hotărârile instanțelor naționale, care s-au limitat la menționarea anumitor motive prevăzute de Codul de procedură penală, dar care nu au explicat în ce fel se aplicau în cauza reclamantului aceste criterii (a se vedea *Calmanovici*, citată anterior, pct. 97-98). În plus, hotărârile judecătorești care au prelungit detenția au folosit aproape întotdeauna un limbaj identic și chiar stereotip și s-au bazat în mod repetat pe aceleași criterii, practică ce nu poate fi considerată ca îndeplinind cerințele art. 5 § 3 din Convenție (a se vedea *Mansur împotriva Turciei*, 8 iunie 1995, pct. 55, seria A nr. 319-B, și *Tiron*, citată anterior, pct. 39). Instanța de fond a luat în considerare ansamblul acuzațiilor, fără nicio analiză individuală a situației lor personale (supra, pct. 13).

47. Curtea admite că este posibil ca, inițial, detenția reclamantului să fi fost garantată de suspiciuni rezonabile că acesta a săvârșit infracțiuni grave. Totuși, odată cu trecerea timpului, aceste motive au devenit în mod inevitabil insuficiente. În consecință, autoritățile naționale aveau obligația de a examina mai detaliat situația personală a reclamantului și de a furniza motive specifice pentru păstrarea acestuia în arest (a se vedea *I.A. împotriva Franței*, 23 septembrie 1998, pct. 104-05, *Culegere de hotărâri și decizii* 1998-VII, *Tiron*, citată anterior, pct. 40, și *Luković împotriva Serbiei*, nr. 43808/07, pct. 50, 26 martie 2013).

48. În cele din urmă, Curtea subliniază că, atunci când hotărâsc dacă o persoană ar trebui să fie eliberată sau reținută, autoritățile au obligația, în temeiul art. 5 § 3, de a examina măsurile alternative

de a asigura prezentarea acestora la proces (a se vedea *Jabłoński împotriva Poloniei*, nr. 33492/96, pct. 83, 21 decembrie 2000). În prezenta cauză, autoritățile nu au luat în considerare posibilitatea de a asigura prezența sa prin folosirea altor „măsuri preventive” care sunt prevăzute în mod expres de dreptul românesc, pentru a asigura desfășurarea corespunzătoare a acțiunii penale.

49. Ținând seama de considerentele anterioare, Curtea apreciază că, deoarece nu au abordat faptele specifice cauzei și nu au luat în considerare „măsuri preventive” alternative, autoritățile au prelungit detenția reclamantului pentru motive care, deși sunt „relevante”, nu pot fi considerate „suficiente” pentru menținerea reclamantului în arest preventiv timp de doi ani și patru luni. Reține că arestarea preventivă a reclamantului a fost nerezonabil de lungă.

Prin urmare, a fost încălcat art. 5 § 3 din Convenție.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

50. Reclamantul s-a plâns că nu a beneficiat de un proces echitabil. În special, acesta a susținut:

(i) că judecătorii care s-au pronunțat în procedura în primă instanță și în apel nu au fost imparțiali, deoarece au fost aceeași judecători care l-au menținut în arest preventiv pe durata procesului;

(ii) că instanțele interne și-au întemeiat deciziile pe probe obținute în timpul unor percheziții efectuate ilegal și că sentința sa s-a bazat în mare măsură pe declarațiile unuia dintre coînculpați.

Reclamantul a invocat art. 6 § 1 din Convenție, ale cărui dispoziții relevante prevăd următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

A. Cu privire la pretinsa lipsă de imparțialitate a judecătorilor

1. Argumentele părților

51. Guvernul a susținut că reclamantul a formulat acest capăt de cerere în fața instanțelor interne abia la 19 mai 2008, la doi ani după ce a depus cererea la Curte, la 5 martie 2006.

52. Reclamantul a declarat că judecătorul M., care a alcătuit completul de judecată al Tribunalului București, alcătuit dintr-un judecător unic, care l-a condamnat și i-a dat o pedeapsă de șaisprezece ani de închisoare, a fost cea care i-a prelungit arestarea preventivă. Reclamantul a susținut că, în calitate de judecător care i-a prelungit arestarea preventivă, judecătorul M. și-a format deja o opinie cu privire la acuzațiile împotriva lui. În ceea ce privește toți judecătorii Curții de Apel București, reclamantul a susținut că aceștia nu au fost imparțiali, deoarece au examinat periodic deciziile primei instanțe de a-i prelungi arestarea preventivă.

2. Motivarea Curții

53. Curtea reiterează că art. 6 din Convenție impune instanțelor să fie independente și imparțiale. Existența imparțialității în sensul art. 6 § 1 trebuie să fie stabilită conform unui test subiectiv, și anume pe baza convingerii personale a unui anumit judecător dintr-o anumită cauză, precum și conform unui test obiectiv, prin care se stabilește dacă instanța a oferit suficiente garanții pentru a exclude orice dubiu legitim în acest sens [a se vedea *Hauschildt împotriva Danemarcei*, 24 mai 1989, pct. 46, seria A nr. 154, și *Micallef împotriva Maltei* (MC), nr. 17056/06, pct. 63, CEDO 2009]. În prezenta cauză, este contestat testul obiectiv, având în vedere că reclamantul nu s-a plâns de părtinire împotriva sa din partea judecătorilor.

54. Curtea reiterează, de asemenea, că simplul fapt că un judecător al instanței de fond sau un judecător al curții de apel a emis, de asemenea, decizii în etapa prealabilă procesului în cauză, inclusiv deciziile privind arestarea preventivă, nu poate fi considerat o justificare pentru temerile privind imparțialitatea judecătorului; ar trebui să existe circumstanțe speciale pentru a fi garantată o concluzie diferită (a se vedea *Hauschildt*, citată anterior, pct. 50).

(a) Cu privire la imparțialitatea judecătorului M.

55. În prezenta cauză, Curtea subliniază că M. era judecătorul care a prelungit în mod repetat perioada de arestare preventivă a reclamantului în perioada 12 februarie 2004 – 4 octombrie 2005.

56. Curtea remarcă, de asemenea, că reclamantul nu a susținut niciodată că nu a fost notificat cu privire la deciziile prin care a fost prelungită arestarea sa preventivă sau că nu a fost conștient de alcătuirea completului de judecată care s-a pronunțat cu privire la detenția sa.

57. Procesul în cauza reclamantului s-a încheiat la 4 octombrie 2005 și judecătorul M. l-a găsit pe reclamant vinovat de săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri și l-a condamnat la șaisprezece ani de închisoare. Părțile sunt de acord cu faptul că, în cursul perioadei de peste un an, în care procesul

reclamantului s-a desfășurat în fața unui complet de judecată format dintr-un judecător unic, alcătuit din judecătorul M., reclamantul nu a formulat niciodată plângeri în care să susțină o lipsă de imparțialitate din partea acestui judecător, deși era conștient de implicarea anterioară a respectivului judecător în cauză. Reclamantul a formulat pentru prima dată capătul de cerere cu privire la lipsa de imparțialitate a acestui judecător în apelul său depus la Curtea de Apel București împotriva hotărârii tribunalului, care a fost în defavoarea acestuia.

58. În lumina dreptului intern relevant, Curtea nu identifică niciun motiv pentru care reclamantul nu ar fi putut să solicite recuzarea judecătorului M. înainte ca aceasta să fi pronunțat prima hotărâre pe fond. În plus, reclamantul nu a susținut niciodată că a fost împiedicat să solicite acest lucru sau să se plângă în alt fel cu privire la componența completului de judecată în perioada de peste un an în care procedura a fost pendinte în fața completului de judecată alcătuit din judecătorul M.

59. În acest sens, Curtea a hotărât că existența unor proceduri naționale de garantare a imparțialității, și anume norme care reglementează recuzarea judecătorilor, este un factor relevant. Existența unor astfel de norme arată preocuparea legiuitorului național de a elimina orice îndoieli rezonabile cu privire la imparțialitatea judecătorului sau instanței în cauză și constituie, de asemenea, o încercare de a asigura imparțialitatea prin eliminarea cauzelor unor astfel de temeri (a se vedea *Mežnarić împotriva Croației*, nr. 71615/01, pct. 27, 15 iulie 2005). Prin urmare, Curtea consideră că, atunci când dreptul intern oferă posibilitatea de eliminare a cauzelor unor temeri privind imparțialitatea instanței sau a unui judecător, ar fi de așteptat (și în ceea ce privește dreptul național necesar) ca un reclamant care într-adevăr a considerat că existau temeri întemeiate în această privință să le formuleze cu prima ocazie. Înainte de toate, acest lucru ar permite autorităților să examineze pretențiile petentului la momentul respectiv și să se asigure că drepturile acestuia sunt respectate.

60. Cu toate acestea, în prezenta cauză, reclamantul, care a fost asistat de un avocat, nu a folosit oportunitatea de a formula plângerile sale cu privire la componența completului de judecată sau pretinsa lipsă de imparțialitate a judecătorului M. în faza de judecată a procedurii.

61. În plus, Curtea subliniază că, la 15 iunie 2005, judecătorul M. a dispus înlocuirea arestării preventive a reclamantului cu obligația de a nu părăsi orașul. Aceasta a hotărât că nu mai existau indicii serioase că eliberarea din detenție a reclamantului ar constitui un pericol pentru ordinea publică sau buna administrare a procesului pendinte. Totuși, Curtea de Apel București a admis apelul procurorului și a anulat încheierea din 15 iunie 2005, considerând că motivele inițiale de menținere în arest a inculpaților persistau.

62. În continuare, Curtea observă că motivarea primei instanțe pe fondul cauzei au fost confirmate de un complet al Curții de Apel București alcătuit din trei judecători care a respins apelul reclamantului. Raționamentul primei instanțe a fost confirmat și de Înalta Curte de Casație și Justiție, care a admis recursul reclamantului numai în ceea ce privește individualizarea pedepsei cu închisoarea.

63. Având în vedere considerentele anterioare și absența oricărei implicări personale anterioare sau a unui interes în privința obiectului cauzei, Curtea constată că orice îndoială din partea reclamantului în ceea ce privește imparțialitatea judecătorului M. nu ar fi legitimă.

(b) Cu privire la imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel București

64. În ceea ce privește pretinsa lipsă de imparțialitate a tuturor judecătorilor Curții de Apel București, pe motiv că aceștia au examinat periodic deciziile tribunalului de prelungire a arestării preventive a reclamantului, Curtea consideră că reclamantul nu și-a justificat suficient plângerea. Acesta nu a menționat ce judecători au confirmat prelungirea arestării sale preventive și au pronunțat și o hotărâre în apel. În plus, decizia din apel, pronunțată de un complet de judecată alcătuit din trei judecători, a fost examinată de un complet de judecată de trei judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

c) Concluzie

65. În lumina elementelor menționate anterior, rezultă că aceste capete de cerere sunt în mod vădit nefondate și trebuie respinse în conformitate cu art. 35 § 3 lit. a) și art. 35 § 4 din Convenție.

B. Cu privire la probele pe care s-a întemeiat condamnarea reclamantului

1. Argumentele părților

66. Reclamantul a susținut că probele reținute în cursul perchezițiilor efectuate în camionul său și la sediul companiei sale au fost obținute ilegal și că sentința acestuia s-a bazat în mare măsură pe declarațiile date de I.P., un coindicat, care avea interesul de a face declarații incriminatoare împotriva altor persoane pentru a-și asigura o sentință mai blândă. Acesta a susținut, de asemenea, că cele două percheziții efectuate în camionul său au fost ilegale, deoarece s-au desfășurat înainte de

începerea urmăririi penale împotriva sa, iar procesul-verbal întocmit după cea de-a doua percheziție nu a fost semnat de doi martori asistenți, astfel cum prevede legea.

67. Guvernul a contestat acuzațiile reclamantului. A susținut că procurorul a efectuat legal perchezițiile în camionul reclamantului și la sediul companiei acestuia. De asemenea, a subliniat că declarațiile lui I.P. nu au fost singura probă și nici proba decisivă împotriva reclamantului, ci mai degrabă o probă susținută de o serie de alte probe.

2. Motivarea Curții

a) Principii generale

68. Curtea reiterează că, în conformitate cu art. 19 din Convenție, singura sa sarcină este de a garanta respectarea obligațiilor asumate de părțile la Convenție. În special, nu are competența de a soluționa o cerere în care se susține că instanțe interne au comis erori de fapt sau de drept, cu excepția cazurilor în care consideră că astfel de erori ar fi putut implica o posibilă încălcare a unui drept sau a unei libertăți prevăzute de Convenție. Deși art. 6 garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu prevede norme referitoare la admisibilitatea probelor ca atare, aspect care trebuie reglementat în principal de legislația națională [a se vedea *Schenk împotriva Elveției*, 12 iulie 1988, pct. 45, seria A nr. 140; *Teixeira de Castro împotriva Portugaliei*, 9 iunie 1998, pct. 34, *Culegere* 1998-IV; *Jalloh împotriva Germaniei* (MC), nr. 54810/00, pct. 94-96, CEDO 2006-IX].

69. Prin urmare, Curtea nu are rolul de a stabili, ca principiu, dacă anumite tipuri de probe – de exemplu, probe obținute ilegal în sensul dreptului intern – pot fi admisibile sau dacă reclamantul este într-adevăr vinovat sau nu. Întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procesul în ansamblul său, inclusiv modul în care au fost obținute probele, a fost echitabil [a se vedea *Bykov împotriva Rusiei* (MC), nr. 4378/02, pct. 89, 10 martie 2009].

b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

70. Referitor la capătul de cerere formulat de reclamant cu privire la probele obținute în cursul perchezițiilor care ar fi fost efectuate ilegal, Curtea subliniază că perchezițiile camionului care conținea droguri au fost realizate în conformitate cu dreptul intern aplicabil. Având în vedere că autoritățile vamale s-au confruntat cu o infracțiune flagrantă, s-au aplicat norme procedurale speciale. În cursul anchetării unei infracțiuni flagrante, autoritățile judiciare aveau dreptul să efectueze orice tip de activitate de cercetare necesară pentru stabilirea faptelor și identificarea autorilor. În plus, principalele atribuții ale autorităților vamale privesc verificarea tuturor vehiculelor care trec prin punctul vamal.

71. În ceea ce privește capătul de cerere al reclamantului referitor la faptul că instanța internă s-a bazat pe declarațiile lui I.P., Curtea subliniază că a constatat că declarațiile acestuia erau coerente și susținute de probe coroborate. Declarațiile mai multor martori, precum și o parte din declarațiile reclamantului, au susținut declarațiile lui I.P.

72. Curtea subliniază că s-au găsit 174 kg de heroină într-un camion aparținând companiei reclamantului. În plus, reclamantul a confirmat că se afla în Turcia atunci când a fost încărcat camionul. Explicațiile oferite de acesta pentru a justifica prezența sa în Turcia atunci când a fost încărcat camionul, precum și justificările date pentru întoarcerea în România cu autocarul nu au fost considerate credibile de către instanțele interne.

73. În aceste circumstanțe, Curtea consideră că mărturia lui I.P. constituia unul dintre elementele care, examinate pentru valoarea lor probatorie individuală, precum și în raport cu celelalte probe complementare disponibile, au condus instanțele românești la condamnarea reclamantului pentru trafic de droguri.

74. Curtea observă, de asemenea, că reclamantul a beneficiat de o procedură contradictorie și a avut o ocazie rezonabilă de a-și prezenta argumentele în fața instanțelor și de a contesta probele prezentate. Prima instanță a examinat toate probele prezentate în fața sa și, într-o hotărâre detaliată și lungă, a analizat evaluarea și concluziile sale în această privință. Înalta Curte de Casație a examinat motivarea primei instanțe în această privință și a subliniat că instanța a efectuat o examinare temeinică și amplă a probelor prezentate în fața sa și că raționamentul acesteia era convingător în toate privințele.

75. Curtea consideră că nu a fost prezentat niciun element care să susțină concluzia că dreptul la apărare al reclamantului nu a fost respectat în mod corespunzător în ceea ce privește probele prezentate, sau că evaluarea probelor de către instanțele interne a fost arbitrară.

76. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 (a) și art. 35 § 4 din Convenție.

III. Cu privire la alte pretinse încălcări ale Convenției

77. Reclamantul a formulat și alte capete de cerere în temeiul art. 3, art. 5, art. 6 § 1, § 2 și § 3 (c), și art. 13 din Convenție. Totuși, în lumina tuturor elementelor de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele invocate, Curtea constată că acestea nu indică nicio aparentă încălcare a drepturilor și a libertăților stabilite în Convenție sau în protocoalele la aceasta. Rezultă că aceste capete de cerere sunt în mod vădit nefondate și trebuie respinse în conformitate cu art. 35 § 3 a) și art. 35 § 4 din Convenție.

IV. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

78. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă”.

A. Prejudiciu

79. Reclamantul a solicitat 388 184 de euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material și 1 894 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

80. Guvernul a declarat că nu există nicio legătură de cauzalitate între pretinsa încălcare a Convenției și prejudiciul material pretins de reclamant. În ceea ce privește prejudiciul moral, acesta a susținut că suma solicitată era exorbitantă și că stabilirea unei încălcări ar constitui în sine o reparație echitabilă suficientă.

81. Curtea nu identifică nicio legătură de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material pretins; prin urmare, respinge acest capăt de cerere. Pe de altă parte, acordă reclamantului 3 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

82. De asemenea, reclamantul a solicitat 6 404 EUR pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața instanțelor naționale și a Curții.

83. Guvernul a susținut că reclamantul nu a prezentat niciun document justificativ relevant pentru a-și justifica pretențiile.

84. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În prezenta cauză, Curtea respinge cererea de rambursare a cheltuielilor de judecată, pe motiv că reclamantul nu a prezentat documente care să dovedească faptul că respectivele cheltuieli au fost într-adevăr efectuate.

C. Dobânzi moratorii

85. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

în unanimitate,

1. declară admisibil capătul de cerere întemeiat pe art. 5 § 3 din Convenție referitor la arestarea preventivă a reclamantului și celelalte capete de cerere inadmisibile;
2. hotărăște că a fost încălcat art. 5 § 3 din Convenție;

3. hotărăște

- a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 3 000 EUR (trei mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, cu titlu de prejudiciu moral, care trebuie convertită în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății;
- b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, această sumă trebuie majorată cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 1 octombrie 2013, în temeiul art. 77 § 2 și § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE,
JOSEP CASADEVALL

Grefier,
Santiago Quesada